

Dosarul nr. 2ra-846/2023
2-22104137-01-2ra-16062023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. I. Chironet)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. I. Cotruță, I. Țurcan, L. Pruteanu)

Î N C H E I E R E

14 februarie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Oxana Parfeni
Mariana Ursachi
Aliona Donos

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Parascovia Dicusar, reprezentată de avocatul Valentin Caisîn,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Parascovia Dicusar împotriva Inspectoratului de Poliție Buiucani, Direcției de Poliție a municipiului Chișinău și Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin tragerea ilegală la răspundere contravențională,

împotriva deciziei din 14 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 19 iulie 2022, Parascovia Dicusar, reprezentată de avocatul Valentin Caisîn, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului de Poliție Buiucani, Direcției de Poliție a mun. Chișinău și Ministerului Justiției, solicitând:

- încasarea în mod solidar de la Inspectoratul de Poliție Buiucani, Direcția de Poliție a mun. Chișinău și din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Finanțelor, în beneficiul reclamantei, a sumei de 2 000 lei cu titlu de compensare a cheltuielilor de asistență juridică în cadrul procesului contravențional;

- încasarea în mod solidar de la Inspectoratul de Poliție Buiucani, Direcția de Poliție a mun. Chișinău și din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Finanțelor, în beneficiul reclamantei, a sumei de 20 000 lei cu titlu de prejudiciu moral;

- încasarea în mod solidar de la Inspectoratul de Poliție Buiucani, Direcția de Poliție a mun. Chișinău și din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Finanțelor, în beneficiul reclamantei, a cheltuielilor de judecată suportate în prezentul proces civil.

În motivarea acțiunii, a indicat că, potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAIXXXX din XX august XXX, intentat de către Inspectoratul de Poliție Buiucani al Direcției de Poliție a mun. Chișinău, a fost reținută în sarcina sa

comiterea contravenției prevăzute de art. XX din Codul contravențional, fiind aplicată sancțiunea în formă de amendă în mărime de 30 unități convenționale.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana din 28 septembrie 2021, a fost admisă contestația sa și s-a declarat nul procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAIXXXX din XX august XX și decizia din XX august XXX, adoptate de către agentul constatator Sergiu Cîrpă al Inspectoratului de Poliție Buiucani, mun. Chișinău, cu încetarea procesului contravențional, din motiv de inexistență a faptului contravenției.

Ulterior, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 27 aprilie 2022, a fost respins ca nefondat recursul declarat de către agentul constatator Sergiu Cîrpă și a fost menținută hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana din 28 septembrie 2021.

A menționat că, în conformitate cu art. 45 din Codul contravențional, dacă prin contravenție a fost cauzat un prejudiciu, persoana prejudiciată este în drept să-și valorifice pretențiile în procedură civilă. Soluționând cauza contravențională, autoritatea competentă este în drept, la cererea victimei, să dispună repararea prejudiciului cauzat prin contravenție în cazul în care nu există divergențe asupra întinderii lui.

În continuare, făcând trimitere la prevederile art. 383 alin. (1) și (3), 384 alin. (2) lit. u) din Codul contravențional, a relevat că, consideră că prin acțiunea înaintată este îndreptățită să solicite recuperarea cheltuielilor de asistență juridică suportate în cadrul procesului contravențional, deoarece se constată cu certitudine că în privința ei a fost întocmit proces-verbal cu privire la contravenție, care a fost anulat prin hotărâre irevocabilă a instanței de judecată.

A specificat că, potrivit bonului de plată seria QL nr.916306 din 23 iunie 2020, a achitat pentru asistența juridică acordată de către avocatul Valentin Caisin suma de 2 000 lei, pentru pregătirea contestației și pentru participarea la ședințele de judecată de examinare a contestației. Suma de 2 000 lei pentru asistența juridică acordată de către avocat în dosarul contravențional îndeplinește condițiile de a fi necesară, rezonabilă și proporțională cu complexitatea cauzei și efortul depus.

Referitor la quantumul despăgubirii pentru prejudiciul moral cauzat, a notat că suma de 20 000 de lei este rezonabilă și acoperă dauna morală suportată.

În acest context, a susținut că, conform prevederilor art. 2036 alin. (1) și (3) din Codul civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de lege, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin plata de despăgubiri. Prejudiciul moral se repară indiferent de existența și întinderea prejudiciului patrimonial. Reparația prejudiciului moral se face și în lipsa vinovăției autorului, faptei ilicite în cazul în care prejudiciul este cauzat prin condamnare ilegală, atragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a arestului preventiv sau a declarației scrise de a nu părăsi localitatea, aplicarea ilegală în calitate de sancțiune administrativă a arestului, muncii neremunerate în folosul comunității și în alte cazuri prevăzute de lege.

Prin hotărârea din 9 decembrie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Parascovia Dicusar împotriva Inspectoratului de Poliție Buiucani, Direcției de Poliție a municipiului Chișinău și Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la

repararea prejudiciului material și moral cauzat prin tragerea ilegală la răspundere contravențională.

La 15 decembrie 2022, Parascovia Dicusar, reprezentată de avocatul Valentin Caisîn, a declarat apel împotriva hotărârii din 9 decembrie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii și emiterea unei noi hotărâri, prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral.

Prin decizia din 14 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Parascovia Dicusar, reprezentată de avocatul Valentin Caisîn, și s-a menținut hotărârea din 9 decembrie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

În motivarea deciziei emise, Colegiul instanței de apel a conchis că, Inspectoratul de Poliție Buiucani și Direcția de Poliție mun. Chișinău sunt subdiviziuni ale Inspectoratului General al Poliției, astfel, nu pot fi desinestător subiecți în raportul obligațional de răspundere civilă, această obligație fiind atribuită prin lege unității centrale de administrare și control a poliției, cu statut de persoană juridică și cu competență pe tot teritoriul Republicii Moldova - Inspectoratul General al Poliției.

Instanța de apel a menționat că sunt întemeiate și legale concluziile primei instanțe, care a constatat că acțiunea Parascoviei Dicusar a fost înaintată împotriva pârâtului necorespunzător.

La 5 iunie 2023, prin intermediul poștei electronice (f.d.137), Parascovia Dicusar, reprezentată de avocatul Valentin Caisîn, a declarat recurs împotriva deciziei din 14 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă.

În motivarea recursului, a invocat că hotărârile instanțelor de judecată ierarhic inferioare sunt neîntemeiate și pasibile de a fi casate, în baza temeiurilor de recurs prevăzute de art. 432 alin. (2) lit. a) și b) din Codul de procedură civilă.

A menționat că este neîntemeiată, ilegală și contrară prevederilor art. 15 alin. (1) și (2) din Legea nr. 320 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, alegația instanței de apel că Direcția de Poliție a mun. Chișinău nu poate fi subiect în raportul obligațional de răspundere delictuală, care este atribuită prin lege Inspectoratului General al Poliției, care reprezintă unitatea centrală de administrare și control a poliției.

În context, a mai indicat că Direcția de Poliție a mun. Chișinău, având personalitate juridică, participă în dosare civile în calitate de subiect desinestător, în calitate de reclamantă sau pârâtă. Ca urmare, consideră că persoanele fizice sau juridice au dreptul de a înainta pretenții către Direcția de Poliție a mun. Chișinău.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele cauzei atestă că, copia deciziei integrale a instanței de apel a fost comunicată avocatului recurentei, la 12 aprilie 2023, prin intermediul poștei electronice (f.d.134-135), iar recursul a fost depus la 5 iunie 2023, în termen.

Curtea Supremă de Justiție, la 19 iunie 2023, a expediat în adresa intimaților copia recursului declarat de Parascovia Dicusar, reprezentată de avocatul Valentin

Caisîn, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d. 156)

La 19 iulie 2023, Direcția de Poliție a mun. Chișinău a depus referință, prin care a solicitat să fie considerat inadmisibil recursul declarat de Parascovia Dicusar, reprezentată de avocatul Valentin Caisîn, împotriva deciziei din 14 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

În conformitate cu prevederile art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Recursul declarat de Parascovia Dicusar, reprezentată de avocatul Valentin Caisîn, a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii nr. 246 din 31 iulie 2023 și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Examinând temeiurile recursului declarat de Parascovia Dicusar, reprezentată de avocatul Valentin Caisîn, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul inadmisibil, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, 05 iunie 2023, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data declarării recursului.

Din analiza recursului declarat rezultă că, Parascovia Dicusar, reprezentată de avocatul Valentin Caisîn, a invocat temei de admisibilitate prevederile art. 432 alin. (2) lit. a) și b) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data de 05 iunie 2023.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, reținând că recurenta a făcut trimitere la temeiurile de drept prevăzute de art. 432 alin. (2) lit. a) și lit. b) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, nu a stabilit că instanța judecătorească nu a aplicat legea care urma a fi aplicată sau că a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată.

În context, Completul de judecată constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurenteii cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție învederează că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat de către Parascovia Dicusar, reprezentată de avocatul Valentin Caisîn, nu rezultă că instanța de apel a apreciat arbitrar probele.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (cauza Golder împotriva Regatului Unit, p.38, cauza Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (cauza Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (cauza Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (cauza Helmers c. Suediei, 09 octombrie 1991).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat de Parascovia Dicusar, reprezentată de avocatul Valentin Caisîn, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.

(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art.433 lit.a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, art.440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Parascovia Dicusar, reprezentată de avocatul Valentin Caisîn.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Oxana Parfeni

Judecători

Mariana Ursachi

Aliona Donos